| | |
|---|---|
| Súd: | Krajský súd Nitra |
| Spisová značka: | 11Co/29/2023 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 4121213365 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 19. 06. 2024 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | JUDr. Eva Šišková |
| ECLI: | ECLI:SK:KSNR:2024:4121213365.3 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v právnej veci žalobcu: A. B. C. D., C., nar. XX. XX. XXXX, E. XXXX/X, F., právne zastúpený: JUDr. Ivana Zmeková, PhD., advokátka, Zámocká 18, Bratislava, IČO: 42 254 396, proti žalovanému: G. B. H., C., nar. XX. XX. XXXX, I. XXXX/XX, J., právne zastúpený: Mgr. Peter Kupka, advokát, Hlavná 23, Trnava, IČO: 42 402 417, o žalobe na ochranu osobnosti, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 18C/64/2021-727 zo dňa 04. 05. 2023, takto

**r o z h o d o l :**

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. a V. p o t v r d z u j e .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch: III., ktorým bola žalovanému uložená povinnosť vymazať príspevok uverejnený dňa 22. 09. 2021 o 18:40 hod. a IV., ktorým bola žalovanému uložená povinnosť vymazať príspevok uverejnený dňa 18. 10. 2021 o 09:07 hod. na profile žalovaného na sociálnej sieti Facebook m e n í tak, že žalobu v tejto časti z a m i e t a .

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku VI. m e n í tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

**o d ô v o d n e n i e :**

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) uložil výrokmi I. a II. žalovanému povinnosť uverejniť na profile žalovaného - B. H.*Republika na sociálnej sieti Facebook, ospravedlnenie v nasledovnom znení:

Ospravedlnenie pánovi B. C. D.
Zverejnením príspevku dňa 22. 09. 2021, o 18:40, v znení:
„28-tisíc eur ako tichá odmena lekárovi D. za verejné schvaľovanie nezmyselných Covid obmedzení. Áno, celé to Covid šialenstvo na Slovensku je najmä o peniazoch. MOMky, vakcíny, provízie a odmeny ... Mladý lekár D., miláčik Denníka N a obľúbený hosť liberálnych masmédií, dostal od predsedu parlamentu F. K. štátnu cenu L. B. I. (littp://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=idalosti/udalost&MasterID-55759).
O tom sa popísalo dosť.
Gratulujeme.
Čo sa však v masmédiách zabudlo spomenúť je fakt, že okrem diplomu je súčasťou tohto ocenenia aj finančná odmena 28 300 eur (http://www.epi.sk/zz2017-261 #p5)
Starí skúsení lekári, ktorí kritizujú nezmyselné vládne postupy a prihlúple B. obmedzenia sú umlčiavaní, osočovaní a vyčleňovaní zo spoločnosti.

A mladí šplhúni, ktorí si na Covide chcú vybudovať kariéru, a ktorí v médiách poslušne rapkajú, Čo im vrchnosť povie, si prídu na desaťtisícové odmeny.
Bohatí bohatnú! a chudobní poslúchajú, lebo sa boja o život a zdravie.
O tom to celé je.
Za zdravý rozum!...“, ktorý obsahoval nepravdivé a difamujúce tvrdenia o doc. B. C. D., C., som vážnym spôsobom zasiahol do práva na ochranu osobnosti pána A. B. C. D., C., a preto sa za ich zverejnenie pánovi B. C. D. verejne ospravedlňujem.

Ospravedlnenie bude uverejnené rovnakým písmom a rovnakou veľkosťou písma, ako bol príspevok uverejnený, a to trikrát po sebe s odstupom troch týždňov.

II. Zverejnením príspevku dňa 18. 10. 2021 o 09:07 v znení:
Doktor D. - miláčik liberálnych masmédií - pýta odo mňa 28 000 EUR. Lebo som zverejnil, že v rámci vládneho ocenenia nedostal len nejaký čestný diplom, ale aj desaťtisíce eur "do vrecka".
Od B. B. pýta financmajster D. zase 20 000 EUR, lebo B. ho v lete nazval "covidovým prorokom".
To sú tí zvláštni prosystémoví lekári a odborníci... Koľkým ide o zdravie Ľudí a koľkým ide o kariéru a o prachy?
Našu reakciu na predžalobnú výzvu pána D. nájdete v našom spoločnom videu", spolu s videom, na mojom profile B. H.*Republika na sociálnej sieti Facebook, ktorý obsahoval nepravdivé a difamujúce tvrdenia o doc. B. C. D., C., som vážnym spôsobom zasiahol do práva na ochranu osobnosti pána A. B. C. D., C., a preto sa za ich zverejnenie pánovi B. C. D. verejne ospravedlňujem. Ospravedlnenie bude uverejnené rovnakým písmom a rovnakou veľkosťou písma, ako bol príspevok uverejnený, a to trikrát po sebe s odstupom troch týždňov.

2. Ďalej súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť vymazať vyššie uvedené príspevky žalovaného na jeho profile na sociálnej sieti Facebook (III. a IV. výrok napadnutého rozsudku) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (V. výrok napadnutého rozsudku).

3. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (VI. výrok napadnutého rozsudku).

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy SR, čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 11, § 13 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

5. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa žalobca podanou žalobou domáhal ochrany osobnosti proti príspevkom žalovaného zverejneným dňa 22. 09. 2021 o 18:40 a dňa 18. 10. 2021 o 09:07 hod. na profile žalovaného na sociálnej sieti Facebook. S poukazom na vykonané dokazovanie skonštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovi bola udelená štátna cena L. B. I. ako lekárovi v prvej línii boja proti pandémii, a to predsedom Národnej rady SR F. K. dňa 16. 09. 2021. Zároveň bolo, podľa súdu prvej inštancie, nesporné, že s udelením ceny je spojená aj finančná odmena, čo je zrejmé zo zákonnej úpravy. Súd prvej inštancie tiež nepovažoval za sporné, že žalovaný zverejnil na svojom fb profile príspevky zo dňa 22. 09. 2021 a zo dňa 18. 10. 2021 v znení tak, ako boli uvedené v petite žaloby, a že žalovaný je autorom predmetných príspevkov. Zároveň bolo nesporné, že žalobca a žalovaný prezentovali svoje názory v súvislosti s ochorením COVID 19. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že u žalobcu ide o osobu verejne známu, nakoľko žalobca je známy verejnosti prostredníctvom médií na základe svojej činnosti na verejnosti. Poukázal na to, že spoločenský status osoby nesúvisí len s tým, do akej miery je daná osoba verejne známa, ale aj s typom verejnej funkcie, ktorú zastáva. Osoby vykonávajúce verejné funkcie by mali byť pripravené znášať väčšiu mieru zásahov do súkromia ako „bežní“ jednotlivci. Vyjadrenia žalovaného v sporných príspevkoch súd prvej inštancie považoval za objektívne spôsobilé ohroziť osobnostné práva žalobcu, a to aj napriek tomu, že žalobca je osobou verejne známou a je povinný znášať vyššiu mieru kritiky ako iný občan. Mal za to, že došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu, preto vykonal test proporcionality, ktorého cieľom je skúmať primeranosť zásahu v prípade kolízie dvoch základných práv, v tomto prípade práva na ochranu osobnosti a práva na slobodu prejavu. V danom prípade mal súd prvej inštancie za to, že miera ochrany osobnosti prevyšuje právo nad slobodou prejavu. Podľa rozhodovacej praxe v európskom právnom prostredí je právo na ochranu osobnosti považované za jedno z najsilnejších práv a je prirodzené, že právo slobody prejavu tomuto musí v odôvodnených prípadoch

ustúpiť. Súd prvej inštancie mal za to, že právo slobody prejavu spočívajúce výhradne v rozširovaní nepravdivých informácií o žalobcovi, ktorého cieľom je zásah do práv a právom chránených záujmov na ochranu občianskej cti, súkromia, mena a prejavov osobnej povahy, nemôže požívať takú ochranu, ktorá by ho v danom prípade povyšovala nad právo na ochranu osobnosti. S poukazom na dokazovanie bolo preukázané, že v príspevkoch žalovaného boli uvedené nepravdivé tvrdenia, nebolo preukázané, že suma 28.000,- eur, ktorú obdržal žalobca bola tichou odmenou, pretože ide o finančnú odmenu v súvislosti s odovzdaním štátnej ceny žalobcovi, jej udelenie žalobcovi nebolo pred verejnosťou zatajované. U žalobcu nenastal žiadny kariérny postup tak, ako to tvrdil žalovaný vo svojom príspevku. Nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by žalobca mal prezentovať názory „vrchnosti". Súd prvej inštancie mal za to, že išlo o prezentovanie odborných názorov žalobcu na danú problematiku. Posúdil význam a váhu skutočností a tvrdení uverejnených v daných príspevkoch, pričom mal za preukázané, že zverejnené príspevky boli spôsobilé vyvolať vznik nemajetkovej ujmy. Žalovaný podal informácie verejnosti, a to cez nepodložené fakty, na pravde sa nezakladajúce a nepodložené tvrdenia, ktoré majú difamačný a urážlivý charakter vzhľadom na použité výrazy („šplhúň") a formuláciu, ale aj celkový dojem, berúc zreteľ na všetky okolnosti, za ktorých k napísaniu príspevkov došlo, ktoré boli zverejnené v čase pandémie ako mimoriadnej okolnosti. V príspevkoch bola spochybnená odbornosť žalobcu, žalovaný vo svojich príspevkoch vykresľoval žalobcu ako osobu, ktorá prijíma odmeny za propagáciu protipandemických opatrení, ktorému nejde o zdravie ľudí, ale o kariéru a peniaze, čo v danom spore nebolo vôbec preukázané ako pravdivé tvrdenie žalovaného. S poukazom na uvedené, podľa súdu prvej inštancie, nešlo o prezentáciu prípustnej kritiky či hodnotiaceho úsudku (hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor autora, ktorý zaujíma k danej skutočnosti určitý postoj tak, že ju hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, ale i v takomto prípade je potrebné skúmať, či sa tento názor zakladá na pravdivej informácii, či je primeraná forma jeho prezentácie a či je zásah do osobnostných práv nevyhnutným javom výkonu kritiky), ale o skutkové tvrdenia, ktoré bolo potrebné preukázať, čo žalovaný neurobil. Nie je nutné, aby mal príspevok difamačný charakter, ale postačuje uvedenie nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich informácií. Zároveň aj druhý príspevok zo dňa 18. 10. 2021 zasiahol do osobnostných práv žalobcu, keď bola zobrazená aj podobizeň žalobcu, pričom išlo o reakciu žalovaného na predžalobnú výzvu žalobcu. Súd prvej inštancie v tomto smere súhlasil s argumentáciou právnej zástupkyne žalobcu, že došlo k preneseniu súkromno-právneho vzťahu do verejného priestoru. Vyhodnotením uvedeného testu proporcionality dospel k záveru, že právom na slobodu prejavu žalovaného došlo k takému zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý prekročil hranice primeranosti a mieru prípustnosti, ktorú by žalobca bol povinný strpieť. Súd prvej inštancie preto uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi za tieto nepravdivé a zároveň difamačné tvrdenia. Zabezpečenie účinku reparačnej funkcie si vyžadovalo, aby bolo ospravedlnenie žalovaného žalobcovi uverejnené na profile, kde sám žalovaný príspevky šíril, nakoľko takýmto spôsobom bude ospravedlnenie pôsobiť na mieste, kde príspevky žalovaného svojimi nepravdivými údajmi mohli byť objektívne spôsobilé vyvolať u žalobcu ujmu. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné aplikovať na daný spor nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I ÚS 367/03, na ktorý poukazoval žalovaný, nakoľko už prebieha súdny spor a verejnou diskusiou nemožno nahradiť právomoc súdu.

6. Súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú aj v časti, ktorou sa žalobca domáhal odstránenia týchto príspevkov z fb profilu žalovaného, keďže mal za to, že príspevky žalovaného obsahujú klamlivé a pravdu skresľujúce tvrdenia na osobu žalobcu, a tieto možno považovať za objektívne spôsobilé spôsobiť ujmu na právach žalobcu. V čase, kedy súd prvej inštancie o takejto žalobe rozhodoval, zásah ďalej trval, tieto boli naďalej zverejnené, nebolo žalovaným v spore tvrdené, že by príspevky už neboli zverejnené a že by neboli verejne prístupné. Preto žalobe v tejto časti tiež vyhovel a uložil žalovanému povinnosť odstrániť tieto príspevky z jeho fb profilu.

7. Predmetom žaloby bol aj petit, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd určil, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Súd prvej inštancie rozhodoval o tejto otázke ako o predbežnej otázke vo vzťahu k uplatnenému nároku na primerané zadosťučinenie, teda či došlo, resp. nedošlo k zásahu. Uviedol, že z § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Z daného zákonného ustanovenia nevyplýva možnosť domáhať sa v zmysle § 137 písm. d) CSP vyslovenia, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti (rozhodnutie 19Co/90/2019 Krajský súd v Trenčíne, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/231/2006.). Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol.

8. Zároveň sa žalobca žalobou domáhal, aby súd zakázal do 48 hodín od zverejnenia príspevku s ospravedlnením zverejniť na profile žalovaného - B. H. M. na sociálnej sieti Facebook iný príspevok. Súd prvej inštancie sa v tomto smere stotožnil s vyjadrením žalovaného, že zákaz žalovanému zverejniť iný príspevok po dobu 48 hodín nie je v súlade s princípom proporcionality, keďže by ním bolo neprimerane zasiahnuté do práva na slobodu prejavu žalovaného. Predmetný petit žaloby považoval za nevykonateľný, nakoľko nebolo zrejmé, aký „iný“ príspevok by súd mal zakázať žalovanému zverejniť do 48 hodín od zverejnenia príspevku s ospravedlnením. Žalobca petit žaloby bližšie nešpecifikoval. S poukazom na uvedené žalobu v tejto časti zamietol.

9. Ohľadom priznania finančnej náhrady (nemajetkovej ujmy) mal súd prvej inštancie za to, že žalobca nepreukázal, že predmetný zásah mal nezvratné následky vo vzťahu k jeho osobe. Tieto skutočnosti neboli preukázané ani výpoveďou svedkyne - manželky žalobcu, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že pokiaľ išlo o pracovnú stránku, na pracovisku vo vzťahu k žalobcovi sa nič nezmenilo, neprišlo k zníženiu príjmu, nezmenilo sa jeho pracovné zaradenie. Najbližší spolupracovníci neprerušili kontakt so žalobcom. Pokiaľ išlo o ich súkromný život, v čase po uverejnení príspevku sa témy ich rozhovorov týkali žalovaného a jeho príspevkov. Síce sa okresal aj ich okruh priateľov, avšak jednoznačne nepotvrdila, že to bolo v dôsledku uverejnených príspevkov, keď sa vyjadrila, že nevedela, či to bolo pod váhou príspevkov zo strany žalovaného, ktoré zverejnil, ale bolo to, podľa nej, aj z dôvodu komentárov, ktoré boli zverejnené pod týmito príspevkami. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní prihliadol na čestné vyhlásenie N. D., starej matky žalobcu, ktorá potvrdila, že vyjadrenia žalovaného a p. B. na adresu jej vnuka narúšali jej duševnú pohodu a kľud a mali aj veľký vplyv na ich rodinný život, avšak podľa súdu prvej inštancie nebolo preukázané, že došlo k zásahu v takom rozsahu, aby to odôvodňovalo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd prvej inštancie považoval za postačujúce ospravedlnenie žalovaného, a preto žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nepriznal.

10. Záverom konštatoval, že zo strany žalovaného boli navrhnuté dôkazy, a to predloženie účtovníctva o. z. KIGMED za obdobie rokov 2020 a 2021. Súd prvej inštancie uvedený dôkaz nevykonal, nakoľko ho vzhľadom k predmetu sporu považoval za nadbytočný, nakoľko predmetom sporu nebolo skúmanie toho, na aký účel bola použitá finančná odmena, ktorú prevzal žalobca. Bolo na jeho rozhodnutí, akým spôsobom s danými finančnými prostriedkami naloží. Naviac bolo úplne bezpredmetné predložiť účtovníctvo spoločnosti za rok 2020, nakoľko žalobca finančnú odmenu spojenú s udelením štátnej ceny získal v roku 2021. Zároveň súd prvej inštancie nevykonal dôkaz výsluchom predsedu Národnej rady SR, nakoľko bolo na rozhodnutí predsedu Národnej rady SR, komu bude štátna cena udelená a z akých dôvodov, a preto bolo nehospodárne vykonať daný dôkaz.

11. Ohľadom nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie uviedol, že žalobca bol celkom úspešný v štyroch nárokoch z ôsmich, keďže súd prvej inštancie posudzoval príspevky a práva z nich uplatnené samostatne. Súd prvej inštancie preto rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, nakoľko úspech a neúspech strán sporu bol rovnaký.

12. Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie zo dňa 18. 05. 2023, a to v časti výrokov I., II., III., IV. a výroku VI. o trovách konania, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP.

13. Podľa žalovaného bola v predmetnej veci sporná tá skutočnosť, aké dôvody viedli politika – predsedu NR SR k výberu laureáta štátnej ceny práve v osobe žalobcu a posúdenie miery kritiky tohto kroku a tiež hodnotiace úsudky vo výrokoch žalovaného. S odkazom na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/31/2022-205 zo dňa 20. 04. 2022, ktorý rozhodoval v predmetnej veci o nariadenom neodkladnom opatrení tak, že ho zamietol, konštatoval, že dokazovanie sa malo koncentrovať na skutočnosti, či to, ako sa vyjadril k udeleniu ceny žalobcovi, vôbec znamenalo zásah do práva žalobcu, a ak áno, akej bol intenzity a aké právne následky to prípadne prinieslo. Uviedol, že dôkazné bremeno a preukázanie zásahu do práva ležalo výlučne na žalobcovi. Aj s poukazom na výpoveď svedkyne B. B. D. (manželky žalobcu) mal za to, že vykonaným dokazovaním sa nepreukázal absolútne žiaden negatívny následok rodinného/pracovného/spoločenského života žalobcu, ktorý by snáď bolo možné spájať s výrokmi žalovaného, keď nemožno postrehnúť žiaden negatívny následok na akúkoľvek sféru života žalobcu. Vytkol, že súd prvej inštancie vyhodnotil doložené čestné vyhlásenie N. D. (starej matky žalobcu) ako svedeckú výpoveď a že nevykonal žalovaným navrhnuté dôkazy, a to navrhnutý výsluch

predsedu Národnej rady SR a výsluch B. O., keď v odôvodnení rozsudku nemožno nájsť zmienku o zamietnutí tohto návrhu na dokazovanie. Výsluch predsedu Národnej rady SR považoval za zásadný dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností pre danú vec, a to, prečo si oceňovateľ vybral práve osobu žalobcu. Okrem toho súd prvej inštancie zamietol aj dôkaz smerujúci k zisteniu postojov a vyjadrení žalobcu k žalovanému, ktoré urobil na sociálnej sieti. Dokazovanie, ktoré vykonal súd prvej inštancie nepovažoval za dostatočné, nakoľko súd prvej inštancie napriek návrhom žalovaného relevantným spôsobom nepreukázal pravdivosť/nepravdivosť základnej premisy, od ktorej sa odvíja celé toto súdne konanie, a teda dôvod a pohnútku udelenia štátnej ceny žalobcovi. Vytkol, že sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nenachádza právna úvaha súdu prvej inštancie, keď sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že sú príspevky žalovaného objektívne ohroziť osobnostné práva žalobcu napriek tomu, že sám súd prvej inštancie potvrdil, že žalobca je osobou verejne známou a je povinný zniesť vyššiu mieru zásahov do súkromia. Namietol tiež absenciu vykonania testu proporcionality ako myšlienkového rozhodovacieho postupu o konflikte, resp. vzájomného stretu práva na ochranu osobnosti s právom na slobodu prejavu, čo robí potom rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľným. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, resp. vôbec neoddelil a samostatne neurčil, ktoré časti a vety príspevkov žalovaného sú podľa neho faktami a ktoré hodnotiacimi úsudkami. Podľa názoru žalovaného mal súd prvej inštancie určiť, ktoré časti sporných výrokov mohli spôsobiť zásah do práv žalobcu (nepreukázaný) a uložiť ospravedlnenie len v tejto časti, pričom nie je možné vylúčiť, že takéto ospravedlnenie by sa týkalo len žalovaným použitého výrazu „šplhúň“. Uviedol, že uloženou povinnosťou bolo žalovanému uložené vymazať aj všetky komentáre tretích osôb k príspevkom bez ohľadu na to, ako sa stavali k osobe žalobcu. Namietol tiež neaplikovanie koncepcie chilling effectu, a tiež nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 367/03, keď mal za to, že ak by žalobca súhlasil s verejnou televíznou diskusiou, vec by nemusela byť meritórne rozhodnutá. Žalobca sa však odmietol takejto diskusie so žalovaným zúčastniť. Tento nález sa mal, podľa jeho názoru, aplikovať v predmetnej veci a všeobecne mala byť pri konflikte práva na ochranu osobnosti versus sloboda prejavu daná prednosť slobode prejavu, pretože žalovaný sa vo svojich výrokoch vyjadroval k veciam verejným, čo vyplýva aj z toho, že je politikom. Mal za to, že výber laureátov na ocenenie štátnou cenou, zákulisie tohto výberu a kritéria výberu, ktoré chcel preukázať výsluchom predsedu Národnej rady SR, sú všetko veci verejné, o ktorých sa môže viest vo verejnom mediálnom priestore aj verejná diskusia o ocenení žalobcu. Podľa jeho názoru nebol preukázaný difamačný charakter jeho výrokov, resp. ich spôsobilosť zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Poukázal na to, že postoj verejnosti k žalobcovi je formovaný najmä jeho vlastným vystupovaním, vlastnými činmi, konaním a výrokmi, čo sa zistilo aj pri dokazovaní v tomto konaní výpoveďou svedkyne o tom, že proti jej manželovi boli negatívne reakcie verejnosti „aj predtým, aj po príspevku“. Žiadal, aby odvolací súd predmetný rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne vo všetkých výrokoch a rozhodol o trovách prvoinštančného konania podľa pomeru úspechu a neúspechu vo veci a priznal žalovanému trovy odvolacieho konania.

14. Vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie napadol aj žalobca odvolaním zo dňa 01. 06. 2023 v časti výrokov V. a VI., a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Uviedol, že sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal s argumentáciou žalobcu, resp. niektoré časti argumentácie vôbec nebral do úvahy, a to bez náležitého odôvodnenia tohto postupu, pričom sa odchýlil aj od relevantnej judikatúry.

15. Ohľadom zamietnutia žaloby v časti petitu, ktorým žalobca žiadal, aby súd určil, že zverejnením príspevku na profile žalovaného B. H.•M. na sociálnej sieti Facebook dňa 22. 09. 2021 a dňa 18. 10. 2021 došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti uviedol, že práva žalobcu na ochranu súkromia, ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, ochranu mena a rodinného života, právo na súdnu a inú ochranu sú garantované Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv (ďalej len „Dohovor“). Mal za to, že súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 6 Dohovoru je aj určenie, či došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti, nakoľko sú bezpochyby splnené kritéria pre takéto posúdenie ustálené rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorého celá činnosť je de facto založená na určovaní existencie právnych skutočností, teda či došlo, resp. nedošlo k porušeniu niektorého z práv garantovaných Dohovorom, kde prakticky totožnú agendu tvorí aj podstatná časť činnosti Ústavného súdu SR. Poukázal na fakultatívny, a nie taxatívny výpočet možností príslušnej hmotnoprávnej úpravy v § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj procesnoprávnej úpravy v § 137 CSP, čo je zrejmé zo slova „najmä“ použitého v oboch prípadoch. Zo znenia § 11 Občianskeho zákonníka vyplýva aj možnosť domáhať sa určenia, že došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti, nakoľko sú splnené kritéria stanovené ustálenou rozhodovacou praxou ESĽP. V tejto súvislosti opätovne

poukázal na fakultatívnosť výpočtu možností uvedených v § 13 Občianskeho zákonníka a tiež poukazom na to, že slová „vyplýva z osobitného predpisu“, ktoré sú uvedené v § 137 CSP, nie je možné vykladať v zmysle „explicitne uvedené“. Mal za to, že je v dispozícii žalobcu, či bude žiadať rozhodnutie o tom, či došlo, alebo nedošlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti, alebo si uplatní len nárok na primerané zadosťučinenie a súd bude o tejto otázke rozhodovať ako o predbežnej. Vzhľadom na rozsah zásahu do práv žalobcu a postavenie žalovaného považoval za mimoriadne dôležité určiť, že dochádza k zásahu do práv žalobcu na ochranu osobnosti. Takýto výrok má z pohľadu žalobcu významný preventívny a čiastočne aj satisfakčný účinok, a to aj z hľadiska prípadných dezinterpretácií výsledku konania žalovaným, a to najmä vo vzťahu k laickej verejnosti, kde sa nedá predpokladať, že by mala dostatočné informácie, aby si sama odvodila, že skutočnosť, že žalovaný zasiahol do osobnostných práv žalobcu, súd prvej inštancie riešil ako predbežnú otázku.

16. Ohľadom zamietnutia žaloby v časti výroku týkajúceho sa zákazu publikovať iný príspevok mal za to, že žalovaný by mohol zmariť cieľ ospravedlnenia, ktorým je oboznámenie verejnosti s protiprávnosťou jeho konania tým, že by po zverejnení ospravedlnenia zverejnil na svojom profile na sociálnej sieti Facebook ďalšie príspevky a ospravedlnenie by sa tak nedostalo k verejnosti. Zákaz publikovania iných príspevkov má tak zabrániť žalovanému v takomto konaní. Z tohto dôvodu ide o proporcionálne a odôvodnené obmedzenie smerujúce k naplneniu účelu ospravedlnenia (morálnej satisfakcie), t. j. aby sa táto informácia dostala k okruhu ľudí, ktorí boli zasiahnutí predchádzajúcimi nepravdivými a difamačnými výrokmi žalovaného voči osobe žalobcu. Časové ohraničenie považoval tiež za primerané, a to vzhľadom na dobu zobrazenia sporných príspevkov, keď vzhľadom na skutočnosť ako dlho bol zverejnený difamačný príspevok, súd prvej inštancie presvedčivo neodôvodnil, v čom vidí rozpor s princípom proporcionality. Poukázal na to, že Ústava Slovenskej republiky negarantuje právo na publikovanie na sociálnej sieti Facebook, ale právo na slobodu prejavu. Toto právo žalovaného nebude žiadnym spôsobom dotknuté, nakoľko žalovaný môže svoju slobodu prejavu realizovať i naďalej, pričom má k dispozícii širokú škálu možností, a to vrátane iných sociálnych sietí, straníckych webov, video platformy youtube, kde tiež zverejňuje príspevky, alebo klasické formy politickej prezentácie (tlačové besedy, správy, rozhovory a stretnutia s občanmi a pod.). Žalobca tiež nesúhlasil s tým, že by bol predmetný výrok nevykonateľný. Predmetný petit žaloby je vykonateľný, nakoľko zakazuje zverejniť žalovanému akýkoľvek príspevok, ktorý by bol odlišný (bol by „iný") od znenia ospravedlnenia.

17. Ohľadom zamietnutia žaloby v časti finančného zadosťučinenia poukázal na predpoklady náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to zníženie dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti. Súd prvej inštancie sa obmedzil len na skúmanie pracovného prostredia žalobcu. Je pritom zrejmé, že pracovný kolektív žalobcu nepredstavuje spoločnosť, ale ide o úzku skupinu ľudí s medicínskym vzdelaním, ktorí žalobcu poznajú osobne. Argumenty súdu prvej inštancie, že sa žalobcovi neznížil príjem, ani nezmenilo jeho pracovné zaradenie, považoval vo vzťahu k peňažnému zadosťučineniu za irelevantné, nakoľko žalobca si neuplatňuje náhradu škody. Súd prvej inštancie neskúmal dopad žalovaných výrokov v spoločnosti, ale zameral sa na úzku skupinu ľudí – kolegov na pracovisku, ktorá má bezprostrednú skúsenosť so žalobcom, má medicínske vzdelanie (je teda schopná odborne posúdiť obsah žalobcových výrokov), bola informovaná o jeho zámere darovať finančné prostriedky a z vlastnej osobnej skúsenosti vie, že tieto prostriedky boli skutočne použité na nákup zdravotníckych prístrojov a zariadení. Je pritom zrejmé, že odborné vzdelanie a osobná skúsenosť týchto ľudí – kolegov žalobcu je neprenositeľná na celú spoločnosť a títo ľudia – kolegovia žalobcu nepredstavujú bežnú vzorku populácie. Reakciami širokej verejnosti, ktoré boli preukázané či už komentármi, alebo obrovským počtom zdieľaní a súhlasných reakcií priamo pod zverejnenými príspevkami sa súd prvej inštancie nezaoberal. Tento zásah do osobnostných práv mal širokú mieru publicity, ktorá bola v konaní preukázaná (počet videní, zdieľaní, komentárov a súhlasných reakcií), na ktoré súd prvej inštancie neprihliadal. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, z ktorej je zrejmé, že je to práve rozsah publicity, ktorý je rozhodujúcim kritériom miery zníženia vážnosti a dôstojnosti fyzickej osoby v spoločnosti. Napriek tomu, že v konaní bola bez najmenších pochybností preukázaná široká publicita žalovaných výrokov, ktorá výrazne presahuje dopad zverejnenia článku v tlačenom periodiku a je plne porovnateľná s publicitou televízneho vysielania, súd prvej inštancie tejto skutočnosti nevenoval žiadnu pozornosť a neuviedol, akým spôsobom sa s touto skutočnosťou vysporiadal. Reakcie verejnosti, ktoré boli vyvolané žalovanými výrokmi, sú zrejmé z komentárov, ktoré sú pod príspevkami a návrat do predošlého stavu už nie je možný ani tým, že sa príspevky vymažú, ani tým, že sa prizná morálne zadosťučinenie. Cieľom žalovaného bolo vyvolať negatívne reakcie voči žalobcovi u svojich priaznivcov, čo sa mu aj podarilo. Súd prvej inštancie neuviedol, ako vyhodnotil

dĺžku protiprávneho konania žalovaného, rovnako tak sa súd nezaoberal reakciou žalovaného na požiadavky žalobcu. Po zaslaní predžalobnej výzvy pritom žalovaný svoje útoky ešte vystupňoval, a to ako do obsahu, tak aj do formy. Rovnako tak súd prvej inštancie žiadny spôsobom neodôvodnil, ako sa vysporiadal s opakovaním a zvyšovaním intenzity protiprávneho konania zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie tiež neuviedol, akým spôsobom zohľadnil mieru agresivity publikovaných článkov, snahu o diskreditáciu osoby žalobcu a škandalizáciu jeho osoby. Rovnako tak súd prvej inštancie neuviedol, akým spôsobom zohľadnil úmysly žalovaného, ako sú snaha o dosiahnutie zisku - v tomto prípade politického vplyvu spojeného s finančnými benefitmi. Vytkol, že súd prvej inštancie nezohľadnil preventívny a sankčný účinok peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaný vo svojich útokoch voči žalobcovi pokračoval nielen po zaslaní predžalobnej výzvy, ale aj po podaní žaloby. Priamo na pojednávaní uviedol, že na svojich výrokoch trvá. Ujma, ktorá mu bola spôsobená zo strany žalovaného je značná (v značnej miere) a túto by ako značnú, vzhľadom na jej intenzitu, rozsah a trvanie, pociťoval každý, kto by sa nachádzal na mieste alebo v postavení žalobcu ako postihnutej fyzickej osoby. Pre žalobcu ako lekára, vedca a pedagóga sú najmä záležitosti týkajúce sa jeho odbornosti a morálnych hodnôt kľúčové. Súd prvej inštancie tiež náležitým spôsobom nevyhodnotil dopad žalovaných výrokov na rodinný život žalobcu, najmä obavy jeho manželky a starej matky žalobcu o jeho bezpečnosť, rovnako ako obavy žalobcu o bezpečnosť svojich rodinných príslušníkov. Tieto obavy pritom trvali dlhý čas a naďalej pretrvávajú, nakoľko žalovaný a jeho stranícky kolegovia v útokoch na žalobcu pokračujú a stupňujú ich.

18. Ohľadom náhrady trov konania uviedol, že v danom prípade bol žalobca úspešný v základe uplatneného nároku a súdom mu bolo priznané morálne zadosťučinenie - žalovanému bola uložená povinnosť sa ospravedlniť (žalobcovi síce nebol uložený zákaz zverejniť iný príspevok do 48 hodín od zverejnenia ospravedlnenia, táto časť je z hľadiska celkového úspechu v základe žaloby zanedbateľná) a tiež bola žalovanému uložená povinnosť príspevky vymazať. Vzhľadom na takéto rozhodnutie súdu je zrejmé, že súd prvej inštancie zároveň určil aj to, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti (to, že k zásahu došlo a tento zásah bol intenzívny súd prvej inštancie uvádza v odôvodnení rozhodnutia). To, že súd prvej inštancie túto otázku posúdil ako predbežnú, neznamená, že by bol žalobca v danej časti neúspešný. S prihliadnutím na to, že žalobca bol plne úspešný vo vzťahu k základu uplatneného nárok, má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

19. Záverom žalobca s poukazom na ním citované rozhodnutia Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu ČR a ESĽP konštatoval, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, čo z neho robí arbitrárne rozhodnutie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti tak, že vyhovie žalobe aj v ostatných, súdom prvej inštancie zamietnutých častiach.

20. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril vo svojom podaní zo dňa 20. 06. 2023, kde poukázal na vzťah medzi prípustnosťou určovacej žaloby (a naliehavom právnom záujme na ňu) a žaloby na plnenie v tej istej veci, pretože právna zástupkyňa žalobcu jednou žalobou žiadala v tej istej veci aj výroky na určenie právnej skutočnosti aj výroky na plnenie (o ktorých súd meritórne rozhodol). Práve v prejednávanej veci žalobca tvrdí, že k porušeniu práva došlo a domáhal sa výrokov predstavujúcich žalobu na plnenie. Preto nemal žalobca vo všeobecnosti naliehavý právny záujem na určení skutočností požadovaných výrokmi I. a II. žaloby (inými výrokmi v tej istej veci žaloval na plnenie), a navyše možnosť určenia právnej skutočnosti nevyplýva z osobitného predpisu. Zotrval tiež na tom, že na absolútne dočasné obmedzenie slobody prejavu spôsobom, akým to žiadala právna zástupkyňa žalobcu, nemohol byť legitímny a nevyhnutný dôvod.

21. Ohľadom náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý mal síce za splnené kritérium, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo, ale už nie následky tohto zásahu vo vzťahu k osobe žalobcu. Poukázal aj na skutočnosti zistené výpoveďou svedkyne – manželky žalobcu (ktorá sa o. i. o reakciách verejnosti vo všeobecnosti vyjadrila verejne pre reláciu v rádiu, že „jej to prišlo komické“) Zhodnotil, že na základe uvedeného je ťažko ustáliť, že by ona (a všeobecne rodina žalobcu) a žalobca sám pociťoval vôbec nejaký zásah do osobnostných práv. K tomu, že sa súd prvej inštancie nezaoberal reakciami širokej verejnosti v komentároch pod zverejnenými príspevkami poukázal na to, že preukázal aj kladné reakcie k výrokom žalovaného. Pokiaľ sa žalovaný rozhodol vlastným rozhodnutím vstúpiť do verejného mediálneho priestoru, musel rátať s tým, že sa bude stretávať s rôznorodými reakciami verejnosti k svojej osobe.

22. Samotnú skutočnosť, že sa súd prvej inštancie „nevenoval“ obsiahlym podaniam právnej zástupkyne žalobcu, ktorú vníma žalobca ako vadu rozsudku, však sama osebe vadou nie je a na odôvodnenie rozhodnutia sú kladené iné nároky, ako preberanie obsahu podaní strán sporu.

23. Ohľadom výroku o trovách konania uviedol, že žalobca je a bol v danom spore subjektom „dominus litis“, preto formulácia žaloby a jej výrokov bola výlučne na ňom. Čiastočné procesné úspechy sa vzájomne do rovnakej výšky anulujú. Preto je výklad právnej zástupkyne žalobcu o tom, že by mal mať nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % pri danom pomere úspechu k výrokom žaloby zjavne účelový.

24. K žalobcom tvrdenej nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie poukázal žalovaný na to, že nie je uvedené, v čom konkrétne a v akých častiach je odôvodnenie nepreskúmateľné.

25. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril vo svojom podaní zo dňa 28. 06. 2023. Poukázal na to, že žalovaný sa prostredníctvom svojho odvolania snaží vytvoriť dojem, že predmetom sporu by mali byť dôvody, pre ktoré udelil predseda NR SR štátnu cenu žalobcovi, predmetom sporu je pritom zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý s dôvodmi, pre ktoré sa predseda NR SR rozhodol udeliť cenu žalobcovi nesúvisí. Skutočnosť, že žalobcovi bola udelená štátna cena bola žalovaným len využitá na rozširovanie nepravdivých tvrdení na adresu žalobcu.

26. Všetky úvahy žalovaného o tom, či a ako sa podarilo preukázať negatívne následky žalovaných výrokov, sú vo vzťahu k ním podanému odvolaniu irelevantné, nakoľko žalovaný sa odvoláva proti rozsudku, v ktorom bolo žalobcovi priznané len morálne zadosťučinenie, pri ktorom sa vyvolanie následkov nepreukazuje, ale preukazuje sa len skutočnosť, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. Negatívne následky boli podľa žalobcu preukázané v miere, ktorá oprávňuje priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy (zásah bol značný, intenzívny a mal široký dosah - širokú publicitu).

27. Ďalej uviedol, že výsluch predsedu NR SR bol nadbytočný. Žalobca nezodpovedá za správanie predsedu NR SR a ani za dôvody, ktoré ho k udeleniu ceny viedli. Žalobca prevzal cenu ako ocenenie všetkých zdravotníkov, čo bolo preukázané jeho príhovorom, ale aj skutočnosťou, že finančnú odmenu spojenú s cenou daroval na nákup zdravotníckych prístrojov a zariadení. Schvaľované covid obmedzení pritom nie je zákonným dôvodom na udelenie ceny J. M. Hurbana. Dôvody, pre ktoré sa predseda NR SR rozhodol udeliť žalobcovi štátnu cenu nesúvisia ani s ďalšími výrokmi, ktorými došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, ako napr. označenie žalobcu za šplhúňa, prípadne za človeka, ktorý si chce na ochorení covid budovať kariéru. Čo sa týka komentárov v skupine „čo nemocnica dala“, ako aj príspevku B. O., tieto nemajú žiadny súvis s prebiehajúcim konaním. Príspevok sa mal zároveň týkať inej osoby než žalovaného.

28. K námietke žalovaného ohľadom absencie testu proporcionality v napadnutom rozsudku uviedol, že tento sa v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie nachádza, pričom v odôvodnení nemusí byť formálne označený nadpisom test proporcionality, pričom poukázal aj na konkrétne body odôvodnenia rozsudku, v ktorých sa nachádza. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že žalovaný sa vôbec nevyjadroval k výrokom zo dňa 18. 10. 2021, ktoré sa netýkali dôvodov udelenia štátnej ceny, ale boli reakciou na zaslanie predžalobnej výzvy. V súvislosti s nimi žalovaný neuniesol ani povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť. Takúto procesnú pasivitu žalovaného pritom nie je možné v odvolacom konaní odstrániť. Čo sa týka testu proporcionality uviedol, že je možné súdu prvej inštancie vyčítať len nedostatočný dôraz na odpovede na otázky KEDY a KDE. Z odôvodnenia je síce zrejmé, že výroky boli šírené na internete a počas pandémie, avšak súd prvej inštancie dostatočne nevyhodnotil skutočnosti ako šírenie prostredníctvom internetu a počas pandémie, kedy bola spoločnosť polarizovaná, čo robilo zásah do osobnostných práv žalobcu ešte intenzívnejším. Odpoveď na otázky KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO predstavuje logickú šablónu, t. j. stačí, že odpovede na tieto otázky sa budú v texte odôvodnenia nachádzať. Nejde o formálnu šablónu, ktorá by vyžadovala, aby súd označil otázku z testu a následne pod ňou uviedol odpoveď.

29. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie podrobne nevyhodnotil každú vetu v žalovaných výrokoch, mal za to, že má šikanózny charakter a ide o zjavnú obštrukciu. Súd prvej inštancie pri

každom zo žalovaných príspevkov jednoznačne uviedol, na základe čoho ich považuje za zásah do osobnostných práv žalobcu. Súd prvej inštancie posúdil jednotlivé časti výrokov (vrátane použitých výrazov) a následne posúdil aj celkový dojem, čo je uvedené aj priamo v odôvodnení. Zdôraznil, že pri posudzovaní zásahu do osobnostných práv je dôležité posudzovať aj celkový kontext a vyznenie príspevku, čo súd prvej inštancie spravil. Súd prvej inštancie posúdil jednotlivé časti výrokov, vrátane použitých výrazov a následne posúdil aj celkový dojem, čo je uvedené priamo v odôvodnení. Takýto postup súdu prvej inštancie je plne legitímny a v súlade s rozhodovacou praxou.

30. Príspevky boli zverejnené na profile žalovaného na sociálnej sieti Facebook ako jeho vlastné. Komentárov je pri oboch príspevkoch veľké množstvo, takže požadovať od žalobcu a následne od súdu prvej inštancie, aby presne určil, ktoré príspevky má žalovaný ponechať a ktoré má vymazať je šikanózna požiadavka. Tiež je dôležité, že celá diskusia je poznačená nepravdivými informáciami, ktoré uviedol žalovaný, čo ju skresľuje ako celok vrátane pozitívnych reakcií. Zároveň vymazaním príspevkov sa zo siete automaticky odstránia aj komentáre, ktoré sú k nim napísané. Aj keby súd prvej inštancie nariadil len odstránenie predmetných príspevkov, tak komentáre sa odstránia automaticky s nimi. Technicky nie je možné odstrániť vlastné príspevky a zároveň ponechať komentáre k týmto príspevkom.

31. Čo sa týka aplikácie koncepcie chilling effectu, poukázal na to, že žalovaný argumentoval judikatúrou z prostredia USA, ktorá je v európskom právnom prostredí nepoužiteľná z dôvodov rozdielnosti v právnej úprave.

32. V závere vyjadrenia sa žalobca vyjadril k nálezu Ústavného súdu ČR, sp. zn. I. ÚS 367/2003, na ktorý poukazoval žalovaný. Návrh žalovaného na televíznu diskusiu považoval za teatrálne gesto, nakoľko je zrejmé, že žalovaný nie je schopný zabezpečiť vysielanie diskusie v televízii. Nevidel dôvod, prečo by sa mal žalobca vyviňovať (dokonca v televíznom vysielaní) z niečoho, čo nespravil a z čoho ho len žalovaný nepravdivo obvinil.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v žalovaným napadnutej časti ako vecne správne potvrdil. Žalobca zároveň trval na všetkých skutočnostiach, ktoré uviedol v podanom odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie.

34. Žalobca sa následne vo svojom podaní zo dňa 12. 07. 2023 vyjadril k vyjadreniu žalovaného zo dňa 20. 06. 2023, v ktorom sa opätovne venoval zamietnutým výrokom, pričom uviedol už ním skôr prezentované skutočnosti týkajúce sa potreby určenia, že došlo k zásahu do práv žalobcu na ochranu osobnosti.

35. K výroku týkajúcemu sa uloženia povinnosti nezverejňovať ďalšie príspevky počas doby 48 hodín uviedol, že pojem „absolútny publikačný zákaz“, ktorý si žalovaný vytvoril pre účely tohto konania, nezodpovedá obsahu podanej žaloby. Sloboda prejavu žalovaného prakticky nebude obmedzená, nakoľko žalovaný má k dispozícii obrovské množstvo iných prostriedkov a platforiem (vrátane sociálnych sietí), prostredníctvom ktorých môže verejnosť oboznamovať so svojimi názormi. Žalovaný má dokonca na sociálnej sieti Facebook aj druhý profil, na ktorom sa môže vyjadrovať bez akýchkoľvek obmedzení. Nakoľko hrozí možnosť zmarenia účelu ospravedlnenia pridávaním veľkého množstva príspevkov žalovaným na jeho profil, medzi ktorými sa text ospravedlnenia stratí a verejnosť, resp. jej podstatná časť sa o nej nedozvie, súd by mal uprednostniť právo na ochranu osobnosti žalobcu pred právom na slobodu prejavu, ktoré vo svojej podstate nebude obmedzené.

36. K výpovedi svedkyne - manželky žalobcu uviedol, že táto sa v rádiu nevyjadrovala k zásahom do osobnostných práv žalobcu, ktoré boli spôsobené výrokmi žalovaného, ale k zhromaždeniu, ktoré sa uskutočnilo pred ich domom. Z výpovede svedkyne nie je možné ustáliť závery, ktoré uvádza žalovaný vo svojom vyjadrení, nakoľko svedkyňa jednoznačne vyjadrila, že mala obavy z nenávistných komentárov pod jeho príspevkami.

37. Ohľadom trov konania žalobca zopakoval, a to aj s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR, že bol úspešný v základe sporu s tým, že je zrejmé, že v tomto spore nemajú obe strany rovnaký úspech, ale úspešnou stranou je žalobca.

38. K nepreskúmateľnosti rozhodnutia poukázal na to, že vždy v odvolaní uviedol, voči čomu smeruje jeho argumentácia.

39. Žalovaný vo svojom ďalšom vyjadrení zo dňa 24. 07. 2023 reagoval na vyjadrenie žalobcu zo dňa 28. 06. 2023 k odvolaniu žalovaného. Uviedol, že v konaní súdu prvej inštancie sa malo primárne skúmať, či vôbec prišlo k nejakému zásahu, a to aj s poukazom na uznesenia KS Nitra sp. zn. 25Co/31/2022 – 205 zo dňa 20. 04. 2022, ktorý rozhodoval v tejto veci o nariadenom neodkladnom opatrení (tak, že ho zamietol). Dokazovanie sa malo koncentrovať práve na skutočnosti, či to, ako sa vyjadril k udeleniu tejto ceny žalovaný, znamenalo vôbec zásah do práva žalobcu a ak áno, akej bol intenzity a aké právne následky to prípadne prinieslo (v zmysle vykonaného dokazovania sa žiadne negatívne následky nepreukázali). Verejnosť mala vytvorený vlastný názor na žalobcu predtým, ako odzneli príspevky žalovaného. Ďalej tiež uvádzal skutočnosti, ktoré boli už predmetom jeho predchádzajúcich podaní. Trval na absencii testu proporcionality v odôvodnení napadnutého rozsudku, kde mal žalobca tvrdiť, že tento sa v napadnutom rozsudku nachádza len čiastočne, teda bez zodpovedania niektorých otázok. Čo sa týka aplikácie nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 367/03, vyjadril presvedčenie (pokiaľ ide o možnosť verejnej diskusie v celoplošnej televízii), že nejedna celoplošná televízia pôsobiaca na Slovensku by zaradila diskusiu do svojho vysielania a bolo by to účelnejšie, než rozsudok vo veci.

40. Ku koncepcii použitia chilling effectu sa vyjadril s tým, že v niektorých podaniach síce uvádzal aj rozhodnutia Najvyššieho súdu USA, ale išlo výlučne o objasnenie doktríny vzniku a neskoršej aplikácie tejto zásady, nedomáha sa teda aplikácie tejto judikatúry. Koncepcia chilling effectu má slúžiť práve na ochranu žalovaného a jeho slobody prejavu, a nie na ochranu žalobcu. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu ČR by mala byť zásadou v sporoch o ochranu osobnosti a nebude sa uplatňovať, resp. vylučuje sa len vo výnimočných prípadoch – čo sú tzv. „bulvárne“ médiá. Vzhľadom na to, že žalovaný je fyzická osoba – politik, takáto výnimka zo zásady chilling effectu sa v tejto prejednávanej veci nedá aplikovať. Naopak, teóriu chilling effectu je potrebné aplikovať tak, ako to urobil napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 04. 2020, sp. zn. 8Asan/15/2019. Rozsudok prinášajúci sankcie v akejkoľvek podobe kritikovi osoby verejne známej, ktorá vstúpila do verejnej diskusie a zároveň si pre seba v určitom čase monopolizovala verejný mediálny priestor, podľa názoru žalovaného, doslova zabije akúkoľvek budúcu diskusiu o správnosti názorov danej verejne známej osoby, jej postojov a prednášaných názorov.

41. Žalobca v následnom vyjadrení zo dňa 10. 08. 2023 (posledné vyjadrenie pred predložením vecí odvolaciemu súdu) poukázal na pokus žalovaného dezinterpretovať postup súdu prvej inštancie pri určení sporných a nesporných skutočností, ako aj na dezinterpretáciu rozhodovacej činnosti ESĽP. Poukázal na to, že väčšina výrokov, ktorými bolo zasiahnuté do práv žalobcu, sa k udeleniu štátnej ceny ani nevzťahuje. Opätovne poukázal na to, že žalovaný sa v priebehu konania vôbec nevyjadroval k výrokom zo dňa 18. 10. 2021, ktoré sa netýkali dôvodov udelenia štátnej ceny, ale boli reakciou na zaslanie predžalobnej výzvy. Žalovaný tiež nepravdivo uvádzal, že v zmysle vykonaného dokazovania sa nepreukázali žiadne negatívne následky. Negatívne následky v podobe vulgárnych a nenávistných komentárov priaznivcov žalovaného priamo pod žalovanými príspevkami pritom boli v konaní jednoznačne preukázané, resp. boli nesporné.

42. Tvrdenia žalovaného, že verejnosť mala na žalobcu vytvorený vlastný názor pred zverejnením príspevkov, považoval za nelogické a účelové, nakoľko verejnosť nemohla mať vytvorený názor na udelenie štátnej ceny žalobcovi pred tým, než mu vôbec bola štátna cena udelená. Okrem toho je tiež zrejmé, že názor verejnosti na určitú osobu nie je niečo pevné a nemenné, čo by bolo vopred dané, ale názor verejnosti sa formuje práve na základe informácií, ktoré sú o danej osobe zverejňované.

43. Ďalej sa vyjadroval k skutočnostiam, ktoré už boli predmetom jeho predchádzajúcich vyjadrení. V súvislosti s testom proporcionality poukázal na dezinterpretáciu vyjadrenia žalobcu žalovaným ohľadom toho, že sa má test v napadnutom rozsudku nachádzať len čiastočne, teda bez zodpovedania niektorých otázok, čo nezodpovedá realite, keď v skutočnosti žalobca len uviedol, že pri odpovediach na otázky KEDY a KDE (ktoré súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku zodpovedal) nevyvodil súd prvej inštancie závery v zmysle ustálenej judikatúry. Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 367/03, kde na rozdiel od žalovaného mal v tam riešenom prípade sťažovateľ podklad pre svoje hodnotiace úsudky. Zdôraznil, že žalovaný po zaslaní predžalobnej výzvy nevykonal žiadne kroky k zmierlivému vyriešeniu sporu. Žalovaný neprejavil žiadny záujem o diskusiu so žalobcom,

ako sa teraz snaží účelovo podsúvať odvolaciemu súdu, ale ešte zintenzívnil svoje zásahy do osobnostných práv žalobcu. Žalovaný pritom nemal pre takéto svoje vyjadrenia žiadny podklad a už len táto skutočnosť bráni aplikácii nálezu ÚS ČR sp. zn. I ÚS 367/03, na ktorý sa žalovaný neustále odvoláva. Zo správania žalovaného a charakteru jeho výrokov je preto zrejmé, že nemal žiadny skutočný záujem o verejnú diskusiu a pravdivé informovanie verejnosti.

44. Záverom uviedol, že vzhľadom na majetkové pomery žalovaného a jeho vysoko nadštandardný príjem je zrejmé, že ani priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nevyvolá v prípade žalovaného chilling effect. Žalovaný sa na pojednávaní sám vyjadril, že prípadnú peňažnú náhradu vie uhradiť. Je nutné zdôrazniť, že chilling effect nevyvoláva len rozhodnutie súdov, ale chilling effect môže vyvolať aj činnosť politikov voči názorovým oponentom. Poukázal tiež na medializované rozhodnutie v prípade sudkyne N. P. C. a poslanca SaS N. F., kde podľa názoru žalobcu bol zásah do jeho práv ešte intenzívnejší, nakoľko bol obvinený z korupčného konania a z toho, že uprednostňuje biznis pred zdravím pacientov.

45. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP), po zistení, že odvolania boli podané stranami sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňajú náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolaní (§ 379, § 380 CSP), a po vykonaní odvolacích pojednávaní, vrátane zopakovania dokazovania (§ 385 ods. 1 CSP) rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

46. Krajský súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 22. 05. 2024, na ktorom právna zástupkyňa žalobcu odkázala na svoje písomné podania. Ohľadom určovacieho výroku poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2009, z ktorého vyplýva, že takýto výrok nie je určovacou žalobou, pri ktorom by bolo potrebné preukazovať naliehavý právny záujem a podporuje jej tvrdenie, že možnosť uplatnenia tohto výroku vyplýva z ust. § 13 Občianskeho zákonníka. Ďalej uvádzala skutočnosti, ktoré boli predmetom už skorších písomných podaní žalobcu, ktoré sa týkali povinnosti nezverejňovať ďalšie príspevky po dobu 48 hodín a finančného zadosťučinenia s tým, že žalovaný nenamietal neprimeranosť výšky finančného zadosťučinenia a sám uviedol, že je schopný túto sumu uhradiť. Zásah do práv žalobcu považovala za obvzlášť závažný a tento by ako závažný právom pociťovala každá osoba, ktorá by v danom mieste a čase bola v postavení žalobcu. Trvala na tom, že sú splnené podmienky k tomu, aby žalobcovi okrem morálneho zadosťučinenia bolo priznané aj finančné zadosťučinenie. Ohľadom trov konania odkázala na podané odvolanie.

47. Právny zástupca žalovaného sa pridržal písomne podaného odvolania.

48. Žalovaný uviedol, že nikdy nekomentoval žalobcu, resp. jeho súkromný život. Komentoval len udelenie štátneho politického ocenenia a predžalobné výzvy predložené žalobcom. Nepreukázal sa konkrétny zásah do práv žalobcu, žiadne zníženie vážnosti, argument o znížení duševnej pohody jedného zo svedkov považoval za nedostačujúci. Ohradil sa, že by žalobcu obvinil z korupčného správania. Kritizoval najmä účelovosť a politické pozadie udeleného štátneho ocenenia. Keďže súd prvej inštancie zamietol výsluch predsedu Národnej rady SR v tom čase – p. F. K., ktorý mal ozrejmiť dôvody uvedeného ocenenia, tento ich neozrejmil a je úplne legitímne, že verejnosť nesúhlasila a pochybovala o opodstatnenosti udelenia ocenenia. Publikačný zásah, ktorý požadovala protistrana, by mu výrazne znemožnil ako politikovi komentovať politické udalosti (napr. atentát na ústavného činiteľa). Nie je pravdou, že nenamietal výšku finančnej ujmy. Len po pravde odpovedal, že je schopný ju zaplatiť, ale zároveň dodal, že ju platiť nechce, lebo s týmto nárokom absolútne nesúhlasí. Žalobu považoval za politickú, bola na ňu realizovaná finančná zbierka, ktorú za medializácie podporili jeho politický oponenti – p. J., K. a A., a pretože ocenenie je politické rozhodnutie, ktoré musí mať možnosť podliehať kritike. Žalobca podal osem žalôb, pričom ich raz žaluje ako súkromné osoby a inde uvádza, že zodpovedná je kolektívna organizácia - politické hnutie Republika, čiže argumentuje, ako mu to vyhovuje. Žaloba a žalobca ho v tomto okamihu politicky nezaujímajú, nakoľko téma pandémie je už našťastie za nami. Uviedol, že príspevky, ktoré sú predmetom tohto konania sú technicky už viac ako rok vymazané, pričom nevedel uviesť, či boli zmazané ešte pred rozhodnutím súdu prvej inštancie. Ak voči jeho osobe nebudú prebiehať súdne spory zo strany žalobcu, nemá žiaden dôvod sa k osobe žalobcu vyjadrovať.

49. Právna zástupkyňa žalobcu v reakcii uviedla, že skutočnosť, že bol žalobca vnímaný ako korupčník vyplýva z komentárov pod zverejneným príspevkom. Poukázala tiež na to, že sa v rámci prebiehajúcich

sporov pokúsili o mimosúdnu dohodu, pričom žalovaný nebol ochotný dohodnúť sa so žalobcom ani v tom zmysle, že výsledkom bude ospravedlnenie v takom znení, ako to bolo uvedené v žalobe.

50. Žalovaný v reakcii uviedol, že mimosúdne rokovania sa týkali aj tohto konania, avšak aj iného konania vedeného na súde prvej inštancie, ktoré bolo rozsahom, argumentmi a dôvodmi oveľa rozsiahlejšie.

51. Vo vyjadrení zo dňa 29. 05. 2024 právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že nemá vedomosť, kedy došlo k vymazaniu sporných príspevkov z fb profilu žalovaného. Poukázala na skutočnosť, že žalovaný vymazal príspevky takmer za dva roky. Vyslovila predpoklad, že k tomu došlo po atentáte na premiéra M. Q., nakoľko pod príspevkami žalovaného sa v komentároch vyskytovali výzvy k fyzickému násiliu voči konkrétnym osobám, hrubé urážanie a ďalšie prejavy nenávisti. Nenávistné komentáre z profilu žalovaného, vrátane výziev k fyzickému násiliu voči žalobcovi, sú súčasťou spisu, pričom ich ponechanie na svojom profile odôvodnil žalovaný tvrdením, že nechcel robiť cenzúru. Žalovaný skutočnosť, že došlo k vymazaniu príspevkov, neuvádzal ani v rámci svojich vyjadrení pred vyhlásením rozsudku na súde prvej inštancie.

52. Na pojednávaní nariadenom na deň 19. 06. 2024 právna zástupkyňa žalobcu v záverečnej reči odkázala na všetky svoje vyjadrenia, ktoré boli produkované aj na poslednom pojednávaní pred odvolacím súdom. Pokiaľ ide o vymazanie príspevkov, nemala vedomosť, kedy došlo k ich vymazaniu, pričom odkázala na svoje vyjadrenie zo dňa 29. 05. 2024 s tým, že boli zrejme vymazané v súvislosti s tým, že obsahovali nenávistné komentáre.

53. Právny zástupca žalovaného v záverečnej reči uviedol, že nebolo ničím preukázané, že by dané príspevky vyvolali nenávistné prejavy voči žalobcovi. Čo sa týka sporných príspevkov, tak tieto boli zmazané na základe neodkladného opatrenia po jeho vydaní a určite to nebolo tak, ako tvrdí žalobca, že tak bolo urobené až po atentáte na pána predsedu vlády. Žalovaný to popiera a žalobca to žiadnym spôsobom nepreukázal.

54. Odvolací súd zopakoval dokazovanie oboznámením obsahu nasledujúcich písomností/listinných dôkazov, ktoré boli počas konania pred súdom prvej inštancie predložené stranami sporu, a to na pojednávaní nariadenom na deň 22. 05. 2024;
- notárska zápisnica N 367/2021, Nz 30821/2021, NCRls 31639/2021 spísaná dňa 06. 10. 2021 k spornému príspevku žalovaného zo dňa 22. 09. 2021 z č. l. 27
- príspevok žalovaného zo dňa 22. 09. 2021 spolu s komentármi z č. l. 28 a nasl.,
- listinný dôkaz o tom, že príspevok bol uverejnený aj portálom www.extraplus.sk z č. l. 31 a nasl.,
- notárska zápisnica N430/2021, Nz 39693/2021, NCRls 40586/2021 spísaná k spornému príspevku žalovaného zo dňa 18. 10. 2021 z č. l. 34,
- príspevok žalovaného zo dňa 18. 10. 2021 spolu s komentármi z č. l. 48 a nasl.,
- oznámenie TASR.sk o ceremónii udeľovania štátnej ceny J. M. Hurbana zo dňa 14. 09. 2021 z č. l. 55,
- článok na TERAZ.SK o udeľovaní štátnej ceny J. M. Hurbana zo dňa 12. 11. 2021 z č. l. 57,
- článok na pravda.sk o udelení štátnej ceny J. M. Hurbana zo dňa 16. 09. 2021 z č. l. 67 a nasl.,
- článok na hospodárskych novinách o ocenení osobností vrátane žalobcu zo dňa 16. 09. 2021 z č. l. 73 a nasl.,
- článok na SME o udelení ceny J. M. Hurbana zo dňa 16. 09. 2021 z č. l. 76 a nasl.,
- wikipédia k cene J. M. Hurbana obsahujúca aj informáciu o finančnom ocenení z č. l. 80 - 81,
- detail o prevode sumy 25.000,- eur na účet o. z. KIGMED z č. l. 88,
- predžalobná výzva zo dňa 08. 10. 2021 z č. l. 103,
- článok eREPORT zo dňa 10. 12. 2021 z č. l. 165 a nasl.,
- facebookove profily žalobcu a žalovaného, z ktorých vyplýva, že žalobca má približne 16 tisíc sledovateľov a žalovaný 136 tisíc sledovateľov z č. l. 186-187,
- uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/131/2021 zo dňa 17. 01. 2022 z č. l. 188 a nasl.,
- graf ohľadom webového vyhľadávania žalobcu a žalovaného z č. l. 254,
- počet interakcií žalovaného na internete z č. l. 413 a nasl.,
- pohyby na bankovom účte o. z KIGMED z č. l. 416-421,
- notárska zápisnica N 320/2022, Nz 23775/2022, NCRls 24417/2022 zo dňa 22. 08. 2022 z č. l. 456 a nasl.,
- notárska zápisnica N 319/2022, Nz 23762/2022, NCRls 24378/2022 zo dňa 22. 08. 2022 spísaná k príspevku žalovaného zo dňa 23. 05. 2022 z č. l. 544,

- príspevok žalovaného zo dňa 23. 05. 2022 z č. l. 545,
- čestné vyhlásenie L. L. zo dňa 13. 01. 2023 z č. l. 580,
- čestné vyhlásenie B. D. (manželky žalobcu) zo dňa 15. 01. 2023 z č. l. 581,
- leták s podobizňou žalobcu z č. l. 588,
- rozhodnutie predsedu národnej rady SR o udelení štátnej ceny Jozefa Miloslava Hurbana z č. l. 636,
- čestné vyhlásenie N. D. (starej matky žalobcu) z č. l. 653,
- printscreen z fb profilu D. I. z č. l. 654,
- vyjadrenie skupiny „Čo nemocnica dala“ zo dňa 18. 10. 2021 z č. l. 708. Sporové strany uviedli, že je im známy obsah všetkých uvedených listín a nepožadujú čítanie týchto listín na súdnom pojednávaní.

55. Z vykonaného dokazovania odvolací súd zistil nasledujúce skutočnosti:

Žalobca je lekár, vedec a pedagóg. Vo verejnosti je známy najmä v súvislosti s prezentáciou odborných názorov počas pandémie ochorenia COVID-19.

Žalovaný je slovenský politik, poslanec Európskeho parlamentu a predseda politického hnutia Republika.

Žalobcovi bola dňa 16. 09. 2021 udelená štátna cena Jozefa Miloslava Hurbana v zmysle zákona č. 261/2017 Z. z. o štátnej cene Jozefa Miloslava Hurbana a štátnej cene Alexandra Dubčeka v znení neskorších predpisov. Udelením štátnej ceny Jozefa Miloslava Hurbana oceňuje predseda Národnej rady Slovenskej republiky jednotlivca alebo kolektív za jeho mimoriadne významné zásluhy, výsledky práce alebo pôsobenie v oblasti legislatívy, práva, rozvoja demokracie alebo ústavnosti v Slovenskej republike alebo v humanitárnej oblasti (§ 3 ods. 1 zákona). S udelením štátnej ceny je spojená finančná odmena vo výške 25-násobku priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci rok zaokrúhlený nahor na celé euro (§ 5 ods. l zákona). Žalobcovi bola zároveň vyplatená finančná odmena, ktorá je s udelením štátnej ceny spojená. Udelenie ceny bolo medializované vo viacerých periodikách s tým, že s udelením ceny je spojená aj finančná odmena.

Žalovaný zverejnil dňa 22. 09. 2021 o 18:40 a dňa 18.10.2021 o 09:07 hod. sporné príspevky na svojom facebookovom profile, ktorými malo dôjsť, podľa žalobcu, k zásahu do jeho osobnostných práv, v dôsledku čoho podal žalobca žalobu na ochranu jeho osobnosti.

Z čestného vyhlásenia N. D. zo dňa 10. 02. 2023 vyplýva, že N. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXXX/X XXX XX F. - stará matka žalobcu, prehlásila, že po vyhrážkach vnukovi (žalobcovi), ktoré sa udiali na internete na sociálnych sieťach, mala o neho veľký strach, nakoľko sa bála, že by slovné útoky a nenávisť mohli prerásť do fyzického násilia a vnuka by mohol niekto napadnúť a ublížiť mu. Vyjadrenia pána H. a B. na adresu jej vnuka narúšali jej duševnú pohodu a kľud a mali aj veľký vplyv na ich rodinný život.

Z čestného prehlásenia L. L. zo dňa 13. 01. 2023 vyplýva, že žalobca ako jeho kolega ho informoval, ešte pred prevzatím ocenenia štátnej ceny J. M. Hurbana, že preberie ocenenie, s ktorým je spojená aj peňažná odmena a peňažnú odmenu venuje Občianskemu združeniu KIGMED a následne bude peňažná suma použitá na nákup zdravotníckych prístrojov a materiálu.

V čestnom vyhlásení B. D. (manželka žalobcu) zo dňa 15. 01. 2023 vyhlásila, že útoky vedené proti jej manželovi (žalobcovi), ktoré nastali resp. boli vystupňované po odovzdaní ceny J. M. Hurbana, vnímala ako zastrašujúce, ohrozujúce, dokonca v nej vyvolali dôvodnú obavu o život a zdravie jej manžela a jej rodiny.

56. Súd prvej inštancie rozhodol o podanej žalobe tak, ako je to uvedené v odsekoch 1-3 tohto rozhodnutia. Z dôvodu podania odvolaní žalobcom a žalovaným je napadnutý rozsudok predmetom prieskumu odvolacím súdom.

57. V prejednávanom spore sa žalobca voči žalovanému domáha ochrany osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka v spojení s § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k výrokom žalovaného na jeho fb profile a komentároch k nemu. Vo všeobecnosti fyzická osoba má v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Na vznik

občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú (1) existencia zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu, ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite; takýmto konaním vzniká konkrétne nebezpečenstvo zníženia vážnosti postavenia postihnutej fyzickej osoby u ostatných spoluobčanov, a tým v prípade žijúcej osoby i nebezpečenstvo nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti; osobnosť fyzickej osoby je základná hodnota, ktorá podstatným spôsobom ovplyvňuje postavenie a uplatnenie fyzickej osoby v určitej oblasti spoločenského života; každá fyzická osoba má právo na ochranu osobnosti, na disponovanie s ňou a v prípade neoprávneného zásahu do tohto práva iným subjektom, má právo na jej ochranu; zásahom do osobnostného práva nemusí dôjsť ku skutočnému zníženiu vážnosti; na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené týmto zákonným ustanovením; ďalším predpokladom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti je (2) protiprávnosť a neoprávnenosť zásahu; k neoprávneným zásahom do cti dochádza predovšetkým skutkovými tvrdeniami, ktoré sú nepravdivé; neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby sú v takýchto prípadoch situácie, ak fyzická osoba alebo právnická osoba rozširuje o inej fyzickej osobe nepravdivé tvrdenia alebo aj pravdu skresľujúce skutočnosti; k neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby však môže dôjsť aj prostredníctvom skutkových tvrdení, ktoré síce sú pravdivé, no boli uvedené v takej forme, v takých súvislostiach alebo za takých okolností, že objektívne vyvolávajú dojem, že skresľujú pravdu, čím pôsobia difamačne; poslednou podmienkou vzniku občianskoprávnej zodpovednosti je (3) príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcim buď v porušení, či len v ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom nemajetkovej ujmy.

58. Neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby možno vyvolať uverejnením nepravdivých údajov dotýkajúcich sa fyzickej osoby, uverejnením síce pravdivých skutkových tvrdení, ktoré však majú osočujúcu povahu, a teda pôsobia difamačne, vyvolávajú znevažujúci dojem, a tiež údajmi pravdu skresľujúcimi, ktoré samé o sebe síce nie sú nepravdivé, ale sú podané takou formou a v takých súvislostiach, že môžu viesť ku skresleniu informácie podávanej verejnosti a v neposlednom rade aj uverejnením hodnotiacich úsudkov (kritiky), pokiaľ tieto (táto) vybočujú (vybočuje) z hraníc vecnosti, konkrétnosti a primeranosti, čo do obsahu a formy; skutkové tvrdenia majú objektívnu povahu, a ako také je možné ich (dajú sa) overiť (dá sa dokázať ich pravdivosť); hodnotiace úsudky (kritika) sú vždy subjektívne, lebo sú výrazom názoru toho, kto hodnotiaci úsudok vynáša; v tomto zmysle neexistuje a nemôže existovať kritika objektívna; existuje len kritika vecná a nevecná; kritika je vnímaná ako súčasť slobody prejavu a umožňuje odhaľovať negatívne spoločenské javy a nedostatky; oprávnená kritika predpokladá, že pri nej nie sú prekročené medze vecnej a konkrétnej kritiky, a že je primeraná čo do obsahu, formy a miesta; vecná kritika vychádza z pravdivých skutočností (podkladov) a logicky z nich vyvodzuje zodpovedajúce hodnotiace úsudky; hodnotiaci úsudok musí byť záverom, ktorý je možné na základe pravdivých skutočností logicky vyvodiť; nie je preto možné považovať za prípustnú (oprávnenú ) kritiku takú, ktorá na skutkový podklad vôbec nenadväzuje, resp. zo žiadneho skutkového podkladu vôbec nevychádza; konkrétnosť kritiky spočíva v tom, že východiskové podklady tvoria konkrétne skutočnosti, ktoré musia byť uvedené, aby adresát úsudku mal možnosť úsudok preskúmať a vytvoriť si vlastný názor; kritika je primeraná, keď nevybočuje z medzí nutných pre dosiahnutie sledovaného a súčasne spoločensky uznávaného účelu (cieľa); ak kritika nespĺňa uvedené kritériá, ide o exces, ktorý je potom považovaný za neoprávnený (nedovolený) výkon práva kritiky, ktorý môže byť spôsobilý vyvolať neoprávnený zásah; je na pôvodcovi kritiky, aby preukázal, že existovala konkrétna okolnosť, ktorá ho oprávňovala na vyslovenie hodnotiacich úsudkov.

59. V tomto konkrétnom prípade považuje odvolací súd v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že predmetom sporu nie sú dôvody, pre ktoré udelil bývalý predseda NR SR štátnu cenu žalobcovi, tak ako sa to snaží prezentovať žalovaný. Predmetom sporu je zásah do osobnostných práv žalobcu spornými príspevkami žalovaného, ktorý s dôvodmi, pre ktoré sa bývalý predseda NR SR rozhodol udeliť cenu žalobcovi, nemá súvis. Z tohto dôvodu sa odvolací súd stotožňuje so súdom prvej inštancie, že nebolo potrebné a ani hospodárne vykonávať takýto dôkaz, nakoľko bolo na rozhodnutí predsedu Národnej rady SR, komu bude štátna cena udelená a z akých dôvodov, čo žalobca ani nemohol nijako ovplyvniť. Rovnako tak bol nedôvodný aj návrh žalovaného na výsluch B. O., pokiaľ ide o komentáre vo facebookovej skupine „Čo nemocnica dala“, pretože tieto rovnako nemajú žiadny súvis s prebiehajúcim konaním, ktorého predmetom sú konkrétne príspevky žalovaného týkajúce sa osoby žalobcu. V prípade, ak mal žalovaný za to, že určitými príspevkami v tejto skupine došlo k zásahu do jeho osobnostných

práv, nič mu nebránilo domáhať sa, rovnako ako žalobca, ochrany svojich osobnostných práv. Ohľadom ďalšieho žalovaným navrhnutého dôkazu - predloženie účtovníctva o.z. KIGMED za obdobie rokov 2020 a 2021, odvolací súd odkazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie týkajúce sa tohto návrhu dôkazu, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

60. Pokiaľ ide o samotný zásah do osobnostných práv žalobcu a povinnosť žalovaného ospravedlniť sa, ani podľa právneho názoru odvolacieho súdu v danom prípade nešlo zo strany žalovaného o primeranú a ani o vecnú kritiku žalobcu, ale o také výroky žalovaného, ktoré spochybňujú odbornosť a morálny kredit žalobcu. Išlo o nepravdivé výroky znevažujúceho charakteru bez toho, aby boli overené alebo podložené objektívnymi skutočnosťami. Osoba žalobcu bola vyobrazená ako osoba, ktorá len rapká, čo jej vrchnosť hovorí a ktorá za finančnú odmenu schvaľuje nezmyselné covid obmedzenia, či ako osoba, ktorá má veľký nos na peniaze s označením „financmajster". Pritom je prirodzené, že žalobcovi záleží na jeho reputácii ako pedagóga, vedca a zdravotníka a ak sa bráni voči príspevkom žalovaného formou zákonom povolených prostriedkov (žaloba na ochranu jeho osobnosti), nemožno ho v tomto smere klamlivo označovať za osobu, ktorej motiváciou sú peniaze, resp. akási snaha „umlčať" žalovaného vyhrážkami a takto znevažovať ním uskutočňované právne kroky smerujúce k ochrane jeho osobnostných práv. Uvedené výroky boli spôsobilé znížiť vážnosť a dôstojnosť žalobcu, keď ho obviňujú z neetickej činnosti ako lekára v oblasti ochorenia COVID - 19 („šplhúň, ktorý si chce na covide vybudovať svoju kariéru"). Tvrdenie žalovaného o tichej odmene tiež nie je pravdivé, nakoľko uvedené ocenenie je spojené aj s finančnou odmenou, čo si bolo možné objektívne overiť (§ 5 ods. 1 zákona č. 261/2017 Z. z. o štátnej cene Jozefa Miloslava Hurbana a štátnej cene Alexandra Dubčeka) a uvedené bolo prezentované aj viacerými médiami. V rozpore s realitou je aj tvrdenie žalovaného o akejsi snahe žalobcu, aby ostali peniaze od vlády nepovšimnuté. Žalobca je takto stavaný do negatívneho svetla a do pozície, že chcel finančnú odmenu zatajiť pred verejnosťou. Je potrebné uviesť, že kritika a prezentované úsudky žalovaného by mali byť v prvom rade primerané a aj odôvodnené a podložené faktami a mať aspoň nejaký reálny základ, čo v tomto prípade absentuje. Oba príspevky zasiahli do práv žalobcu ako celok, je potrebné vnímať ich a vyhodnotiť ich v celkovom kontexte a celkovom vyznení príspevkov, nie len oddelene a izolovane v niektorých ich častiach, kde tieto celkom jednoznačne smerujú voči osobe žalobcu a vyznievajú vo vzťahu k žalobcovi negatívne ako celok, za súčasnej absencie reálneho skutkového základu týchto príspevkov žalovaného.

61. Postavenie žalobcu z hľadiska miery, ktorú je povinný strpieť, nie je možné stavať na úroveň verejne činných osôb. V médiách vystupoval žalobca prioritne ako nezávislý odborník v súvislosti s ochorením COVID 19, gro jeho činnosti nespočívalo v mediálnom priestore. Informovaním verejnosti o rizikách spojených s ochorením COVID 19 sa nemohol dostať na rovnakú úroveň stupňa ochrany, ako je to pri verejne činných osobách, a preto postavenie žalobcu nie je možné stavať na ich úroveň. Je to práve žalovaný, ktorý musí byť ako aktívny politik a verejne činná osoba podrobený väčšej miere verejnej kontroly. Je potrebné uviesť, že článok 10 Dohovoru nezaručuje úplne neobmedzenú slobodu prejavu, keď výkon tejto slobody so sebou prináša aj povinnosti a zodpovednosť (odsek 2). Váhu slobody prejavu je potrebné zohľadniť aj v nadväznosti na vynaloženú snahu autora difamačných prejavov o verifikáciu údajov, ktoré sú podkladom pre jeho tvrdenia, takáto snaha žalovaného ale z ničoho nevyplýva. Je potrebné konštatovať správnosť záverov súdu prvej inštancie, keď tento nepovažoval za dôvodné aplikovať na daný spor nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 367/03, na ktorý poukazoval žalovaný, nakoľko verejnou diskusiou nemožno nahradiť právomoc súdu na rozhodnutie o podanej žalobe žalobcu, navyše pri absencii reálneho základu podkladov pre prezentované úsudky a tvrdenia žalovaného v sporných príspevkoch. Na základe vyššie uvedených skutočností považoval odvolací súd požiadavku žalovaného, aby žalobca riešil vzniknutú situáciu televíznou diskusiou, či tvrdenie žalovaného o akomsi „zabíjaní" verejnej diskusie vydaním rozsudku v predmetnej veci, za absolútne nemiestne.

62. S námietkou žalovaného o tom, že napadnutý rozsudok neobsahoval test proporcionality, sa odvolací súd nestotožňuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vykonal test proporcionality a vyhodnotením uvedeného testu proporcionality dospel k záveru, že právom na slobodu prejavu žalovaného došlo k takému zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý prekročil hranice primeranosti a mieru prípustnosti, ktorú by žalobca bol povinný strpieť. Test proporcionality sa v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie nachádza, keďže odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva vo svojom texte odpoveď na otázky kto, o kom, čo, kde, kedy a ako. Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností odvolací súd podáva k jednotlivým otázkam nasledovný výklad:

Kto - verejný činiteľ (žalovaný), čo so sebou podľa názoru odvolacieho súdu nutne spája väčšiu zodpovednosť za pravdivosť a dôveryhodnosť sporných príspevkov, čo v danom prípade nie je naplnené,

O kom – lekár, pedagóg (žalobca), ktorý sa do povedomia širšej spoločnosti dostal až v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID 19, teda osoba verejne známa a nie verejný činiteľ, nie politik, ani nejaký politický oponent žalovaného. Je tu dané odlišné postavenie z hľadiska miery kritiky, ktorú musí zniesť, respektíve tu nie je daná tak široká miera, ako je to v prípade verejne činných osôb,
Čo – výroky, ktorých pravdivosť nemá reálny základ, teda výroky nepravdivého a difamačného charakteru, ktoré zároveň vybočujú z medzí prípustnosti a slušnosti,

Kde – sociálne siete, facebook, teda je daná širšia publicita príspevkov, druhý príspevok mal aj audiovizuálnu podobu, zároveň bola zobrazená aj podobizeň žalobcu bez jeho súhlasu,

Kedy – na pozadí napätej spoločenskej situácie v súvislosti s ochorením COVID 19 a s prijímanými opatreniami, kedy bola spoločnosť v týchto otázkach značne polarizovaná, preto je zodpovednosť žalovaného, podľa názoru odvolacieho súdu, za takéto výroku a ich pravdivostný základ nutne vyššia,

Ako – ide o kombináciu tvrdení a hodnotiacich úsudkov k žalobcovi v súvislosti s jeho ocenením a v súvislosti s predžalobnou výzvou žalobcu - tichá odmena, rapkanie, čo mu vrchnosť povie, šplhúň čo si robí kariéru na ochorení covid, financmajster s nosom na peniaze, ktorý sa žalovanému vyhráža a vydiera ho žalobou, ktoré v celkovom kontexte a celkovom vyznení príspevkov vyznievajú vo vzťahu k žalobcovi negatívne a vykresľujú ho ako osobu, ktorá koná neeticky a uprednostňuje vlastný majetkový prospech pred zdravým ľudí, pričom tieto nemajú reálny základ a pravdu značne skresľujú. Je potrebné uviesť, že nebol preukázaný konkrétny kariérny posun žalobcu. Žalobca len prezentoval odborné závery k danej problematike a v súvislosti s riadením pandémie upozorňoval na to, že prijaté opatrenia nie sú vždy v súlade s návrhmi odborníkov (predložený článok eREPORT zo dňa 10. 12. 2021). V danom prípade sa tiež nejednalo o žiadnu tichú odmenu, keďže táto je stanovená zákonom a o ocenení žalobcu informovali viaceré média. Zároveň žalobca v súvislosti s príspevkami žalovaného len uplatňuje zákonné možnosti ohľadom jeho ochrany osobnosti.

63. Ak teda súd prvej inštancie dospel po vyhodnotení testu proporcionality k záveru, že právom na slobodu prejavu žalovaného došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý prekročil hranice primeranosti a mieru prípustnosti, tomuto záveru nemožno nič vytknúť. Záver o povinnosti zverejniť ospravedlnenie je tak správny, a preto odvolací súd potvrdil napadnuté výroky I. a II., ktorými súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zverejniť ospravedlnenie.

64. V časti III. a IV. výroku napadnutého rozsudku odpadol predmet konania, keďže príspevky žalovaného boli medzičasom žalovaným zmazané. Z tohto dôvodu bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. zmeniť tak, že sa žaloba v tejto časti zamieta, keďže nie je možné aktuálne potvrdiť tieto výroky súdu prvej inštancie a uložiť žalovanému takúto povinnosť, ktorú už medzičasom splnil. Je však aj z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní nariadenom na deň 22. 05. 2024 zrejmé, že k zmazaniu sporných príspevkov došlo až po podaní žaloby, a teda nárok žalobcu by bol dôvodný aj v časti, ktorou žalobca požadoval odstránenie týchto príspevkov z fb profilu žalovaného, a to vzhľadom na vyššie konštatovanie zásahu do osobnostných práv žalobcu spornými príspevkami žalovaného.

65. Pokiaľ sa žalobca domáhal podanou žalobou určenia, že zverejnením sporných príspevkov došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti, odvolací súd uvádza, že zamietnutie žaloby v tejto časti súd prvej inštancie odôvodnil procesnoprávne s poukazom na § 137 CSP, ktorý upravuje druhy žalôb v civilnom sporovom konaní. Odvolací súd poukazuje na to, že niektoré žaloby procesný predpis nepripúšťa z dôvodu, že ich možno posúdiť v konaní ako otázky predbežné, a to z dôvodu procesnej ekonómie. O taký prípad ide, podľa názoru odvolacieho súdu, aj v danej veci, keď pre uloženie povinnosti ospravedlniť sa je potrebné predbežne vyhodnotiť, či došlo k zásahu do práv na ochranu osobnosti. Zároveň je potrebné uviesť, že skutočnosť, že žalovaný zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu je vyjadrená aj v samotnom ospravedlnení, ktoré bude povinný žalovaný zverejniť na svojom facebookovom profile, preto v tomto smere ani argumentácia žalobcu ohľadom prípadných dezinterpretácií výsledku konania žalovaným vo vzťahu k laickej verejnosti nie je

dôvodná. V súvislosti s vyššie uvedeným tiež odvolací súd poukazuje na obdobné závery vyplývajúce aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/20/2022 zo dňa 31. 01. 2023.

66. Čo sa týka zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie v časti nemajetkovej ujmy vo výške 28.000,- eur, odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Občiansky zákonník priznanie takejto finančnej náhrady podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená, nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby. V konaní o ochranu osobnosti má žalobca bremeno tvrdenia v tom, že žalovaný zasiahol do jeho osobnosti a že zásah bol objektívne spôsobilý privodiť mu ujmu na chránených osobnostných právach; pokiaľ sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí v rámci svojich tvrdení uviesť, aká ujma mu vznikla. Z tohto bremena tvrdenia pre žalobcu vyplýva dôkazné bremeno preukázať skutočnosti svedčiace o existencii zásahu; v prípade, že sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú ujmu napríklad v jeho rodinnom, pracovnom, činnom prostredí. Len ak sú tieto skutočnosti preukázané, môže súd konštatovať, že žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Je teda nevyhnutné, aby žalobca presne určil a vyšpecifikoval nemateriálnu ujmu, ktorej kompenzáciu si nárokuje, ako aj fakty dokladajúce rozsah týchto nehmotných strát. Otázku splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

67. V zmysle vyššie uvedeného je teda náhrada nemajetkovej ujmy prípustná, ak je preukázané, že osobná ujma je spojená so zvlášť citeľným poškodením postavenia dotknutej osoby v sférach, v ktorých sa táto osoba pohybuje. V danom prípade mal žalobca tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu, čo zásah v jednotlivých oblastiach jeho života vyvolal a spôsobil, t. j. vo sfére jeho osobného, rodinného a spoločenského života. Žalobca v danom prípade nepreukázal konkrétne následky konania žalovaného, ktorými mala utrpieť dôstojnosť, vážnosť a česť žalobcu v značnom rozsahu v jednotlivých sférach jeho života a v súkromí. Na to, aby mohlo byť priznané finančné zadosťučinenie je potrebné preukázanie konkrétnej ujmy, nestačí iba predpokladanie následkov alebo objektívnu spôsobilosť určitého konania ujmu privodiť. Značné zníženie dôstojnosti a vážnosti človeka v spoločnosti, podľa názoru odvolacieho súdu, nepreukazujú komentáre pod spornými príspevkami, na ktorých obsahu sa žalovaný ani nijako nepodieľal, hoc i niektoré negatívne, či expresívne nevhodné či vulgárne, nakoľko ide len o úzky okruh, respektíve minoritnú časť spoločnosti, ktorá reagovala takýmto spôsobom na príspevky žalovaného, s vysokou pravdepodobnosťou v prevažnej miere zo spektra priaznivcov, sympatizantov žalovaného, teda osôb ktoré sledujú jeho facebookový profil, či zdieľajú jeho názory, tieto preto nie je možné považovať za odraz širšieho spoločenského názoru na osobu žalobcu a jeho odbornosť. Tieto komentáre aj vzhľadom na ich počet v súhrne nepreukazujú a nepredstavujú, podľa názoru odvolacieho súdu, značnú ujmu na právach žalobcu v širšom spoločenskom spektre, ktorá je predpokladom pre priznanie nemajetkovej ujmy. Odvolací súd nespochybňuje, že uvedené príspevky mali širšiu publicitu, ale vzhľadom na absenciu vyšpecifikovania konkrétnej nemateriálnej ujmy, či konkrétne sféry života, v ktorej by bol žalobca výrazne negatívne postihnutý v tejto súvislosti, je odvolací súd toho názoru, že širšia publicita pre priznanie nemajetkovej ujmy v tomto prípade nepostačuje. Ani z výsluchov žalobcu či svedkyne (manželky žalobcu), ktoré uskutočnil súd prvej inštancie, nevyplývajú také skutočnosti, z ktorých by bolo možné usudzovať, že došlo k značnému zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti osoby žalobcu v jeho spoločenskom a rodinnom prostredí. Skôr je možné vyvodiť záver, že k zásadným zmenám vo vnímaní žalobcu v kladnom slova zmysle v jeho širšom okolí nedošlo, kde reakcie na osobu žalobcu sú aj podľa jeho vyjadrenia väčšinou priaznivé. Len všeobecné konštatovanie obáv a pocitu ohrozenia žalobcu, či jeho príbuzných, tiež v tomto prípade nezakladajú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu, keďže nebolo preukázané, v akej intenzite sa prejavili v konkrétnych negatívnych následkoch v tej ktorej sfére života žalobcu, aby v tomto prípade odôvodňovali priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi v peniazoch (napr. zhoršenie zdravotného stavu žalobcu, rozpor, či rozvrat v manželských, či v iných rodinných vzťahoch a pod.). Odvolací súd vyššie uvedenými skutočnosťami nemieni nijako znižovať nevhodnosť konania žalovaného zavádzajúcimi a klamlivými vyjadreniami na adresu žalobcu, samotné príspevky žalovaného však nie je možné vyhodnotiť vo vzťahu k žalobcovi ako agresívne, kde miera expresivity žalovaným použitých výrazových prostriedkov nie je síce vhodná, nie je však natoľko nevhodná, aby bolo možné konštatovať taký zásah do osobnostných práv, ktorý by odôvodňoval priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Všeobecne kritéria uvádzané žalobcom (dĺžka trvania zásahu, opakovanie zásahu,

reakcia na predžalobnú výzvu, snaha o diskreditáciu žalobcu....), ktoré vyplývajú aj z komentára k Občianskemu zákonníku (Veľké komentáre, Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol., 2. vydanie, C. H. Beck v Prahe v roku 2019, str. 86 k § 13 Občianskeho zákonníka), sa viažu k sudcovskej úvahe o konkrétnej výške peňažného zadosťučinenia a k jej zdôvodneniu a mali by svoje opodstatnenie pri preukázaní výrazných negatívnych postihov v osobnostnej sfére žalobcu, čo v zmysle vyššie uvedených skutočností nie je v tomto prípade naplnené. Žalobca v konaní, podľa názoru odvolacieho súdu, nepreukázal, že zverejnením sporných príspevkov došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv v značnej miere, s nepriaznivými následkami závažnejšej intenzity či rozsahu v tej ktorej životnej sfére žalobcu a že ujma žalovaným spôsobená na jeho osobnostných právach je natoľko závažná, že je obtiažne reparovateľná a odôvodňuje popri morálnom zadosťučinení i priznanie satisfakcie formou finančnej náhrady. Zverejnené príspevky nemali negatívny dopad na pracovné postavenie žalobcu, pričom ani v iných oblastiach životného uplatnenia nebol žalobca výrazne negatívne postihnutý, resp. závažné následky v jeho osobnostnej sfére neboli žalobcom preukázané v intenzite, ktorá by odôvodňovala priznanie nemajetkovej ujmy. Forma náhrady nemajetkovej ujmy je právnym inštitútom do istej miery výnimočného charakteru, z tohto dôvodu mal odvolací súd za to, že vzniknutá ujma na integrite osobnosti žalobcu v čase po zverejnení inkriminovaných príspevkov žalovaného, je primerane reparovateľná poskytnutím morálneho zadosťučinenia v podobe priznanej povinnosti ospravedlniť sa v znení uvedenom vo výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie (výroky I. a II.), ktoré je postačujúcim a účinným prostriedkom nápravy. Žalobcovi sa dostáva zadosťučinenia tiež už samotným obsahom rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s týmto rozsudkom odvolacieho súdu, v ktorých je konštatované, že došlo k porušeniu jeho práva na ochranu osobnosti konaním žalovaného.

68. Pokiaľ ide o zákaz publikovať iný príspevok, odvolací súd na uloženie takejto povinnosti nevzhliadol legitímny a nevyhnutný dôvod. Zároveň sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že by tým bolo neproporcionálne zasiahnuté do práva na slobodu prejavu žalovaného. Takéto ďalšie obmedzenie totiž popri uložení povinnosti ospravedlniť sa nevyplýva ani z ust. § 13 Občianskeho zákonníka, keď reparačná funkcia ospravedlnením žalovaného bude naplnená zverejnením ospravedlnenia na profile, kde sám žalovaný príspevky šíril, teda obdobným spôsobom, ako boli príspevky šírené, a to opakovane. Týmto spôsobom bude ospravedlnenie zverejnené a bude pôsobiť na tom istom mieste, ako sporné príspevky, čo konštatoval už súd prvej inštancie, pričom zároveň bude pôsobiť aj opakovane, čo opätovne smeruje k naplneniu reparačnej funkcie ospravedlnenia, keďže je daný predpoklad, že sa takto dostane k čo najväčšiemu okruhu adresátov.

69. Čo sa týka náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s námietkou žalobcu v odvolaní, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania mal zohľadniť, čo je v danom prípade základný nárok a čo len ďalšie sprevádzajúce nároky. Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade totiž nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu účastníka konania. Žalobca je v danom prípade úspešný v základe uplatneného nároku, teda že tu došlo k zásahu do jeho osobnostných práv a súdom je mu priznané aj morálne zadosťučinenie v podobe povinnosti žalovaného sa ospravedlniť. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorým uložil žalovanému povinnosť zmazať sporné príspevky, nebolo možné zo strany odvolacieho súdu potvrdiť len z dôvodu, že žalovaný uvedené príspevky sám medzičasom zmazal. Žalobca tak bol úspešný vo vzťahu k základu uplatneného nároku, je preto namieste priznať mu náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnej výške. Neuloženie povinnosti zákazu zverejnenia ďalšieho príspevku do 48 hodín od zverejnenia ospravedlnenia je v tomto smere zanedbateľné. Taktiež zamietnutie žaloby v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy neodôvodňuje nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi, keďže sa v tomto prípade jedná o ďalší sprevádzajúci nárok žalobcu k základu nároku, ktorým je zásah do práva žalobcu na ochranu osobnosti konaním žalovaného.

70. Vo vzťahu k ostatným námietkam odvolateľov odvolací súd uvádza, že podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

71. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

72. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).